

Protokół Nr5/2024

posiedzenia

Komisji Rozwoju Obszarów Wiejskich, Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 14 listopada 2024 r.

1. Otwarcie posiedzenia.

Przewodniczący Komisji Rozwoju Obszarów Wiejskich, Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, p. Bogusław Wisowaty otworzył posiedzenie Komisji Rozwoju Obszarów Wiejskich, Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego i przywitał członków Komisji oraz zaproszonych uczestników posiedzenia. Następnie stwierdził wymagane quorum.

Obecni członkowie Komisji:

1. p. Wisowaty Bogusław - Przewodniczący Komisji,
2. p. Bobek Jan - Wiceprzewodniczący Komisji,
3. p. Chyl Marek,
4. p. Piątek Anna,
5. p. Słoma Jarosław,
6. p. Sobiech Katarzyna.

Goście obecni na posiedzeniu Komisji:

p. Katarzyna Iwaniszczuk, Kierownik Wydziału Kontroli Wojewódzkiego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

2. Przyjęcie porządku posiedzenia.

Przewodniczący Komisji poinformował, że członkowie Komisji otrzymali zaktualizowany porządek posiedzenia i wyjaśnił, że zostały zdjęte dwa projekty uchwał, tj. projekt uchwały w sprawie wskazania przedstawiciela Województwa Warmińsko-Mazurskiego do składu Rady Mazurskiego Parku Krajobrazowego oraz projekt uchwały w sprawie wskazania przedstawiciela Województwa Warmińsko-Mazurskiego do składu Rady Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej. W związku z powyższym zarządził głosowanie zaktualizowanego porządku posiedzenia.

Za przyjęciem porządku posiedzenia głosowało 5 członków Komisji, przeciw – 1, wstrzymało się – 0.

Przyjęty porządek posiedzenia:

1. Otwarcie posiedzenia.
2. Przyjęcie porządku posiedzenia.
3. Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, działalność na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.
4. Zatwierdzenie Protokołu nr 4/2024 z 19 września 2024 r.
5. Sprawy różne.
6. Zakończenie posiedzenia.

3. Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, działalność na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.

Przewodniczący Komisji oddał głos Kierownik Wydziału Kontroli Wojewódzkiego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, p. Katarzynie Iwaniszczuk.

Kierownik Wydziału Kontroli Wojewódzkiego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, p. Katarzyna Iwaniszczuk korzystając z prezentacji multimedialnej przedstawiła działalność Wojewódzkiego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS) na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.

Na wstępie poinformowała, że instytucja realizuje zadania w zakresie jakości i bezpieczeństwa żywności, w szczególności kontroluje przestrzegania przepisów o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (w tym w zakresie ochrony interesów i praw konsumentów finalnych), produktów żywnościowych znajdujących się w obrocie handlowym lub przeznaczonych do wprowadzenia do takiego obrotu (w tym w zakresie oznakowania i zafałszowań) oraz usług, w celu zapewnienia ochrony interesów konsumentów oraz ich praw.

Następnie wymieniła pozostałe instytucje realizujące zadania w zakresie jakości i bezpieczeństwa żywności (Państwowa Inspekcja Sanitarna, Inspekcja Weterynaryjna, Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa) oraz wskazała różnice w ich działaniu.

Kolejno p. Katarzyna Iwaniszczuk uszczegółowiła zadania IJHARS wskazując m.in. następujące czynności:

- nadzór nad jakością handlową artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji na rynku krajowym na wszystkich etapach wprowadzenia do obrotu;
- kontrola warunków składowania i transportu artykułów rolno – spożywczych;
- kontrola prawidłowości wprowadzania do obrotu i oznakowania materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością;
- współpraca z właściwymi organami administracji rządowej w województwie, organami innych inspekcji, urzędami celno-skarbowymi, Policją;
- udzielanie informacji i organizacja szkoleń w zakresie przepisów oraz wymagań dotyczących jakości handlowej lub ustalania klas jakości handlowej, a także metod i badań artykułów rolno-spożywczych;
- współpraca z urzędowymi jednostkami kontrolnymi w innych państwach w zakresie kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, w tym wymiana informacji lub próbek artykułów rolno-spożywczych;
- współpraca z organizacjami międzynarodowymi zajmującymi się jakością handlową artykułów rolno-spożywczych oraz ich obrotem międzynarodowym lub uczestnictwo w pracach tych organizacji.

W tym miejscu p. Katarzyna Iwaniszczuk poinformowała, że obecnie wśród podrabianych artykułów spożywczych wprowadzanych na rynek dominuje m.in. miód sprowadzany z Chin i sprzedawany jako produkt polski. Wyjaśniła, że postęp technologii i procesów produkcyjnych powoduje, że podmiana surowców następuje na poziomie elementarnych składów (np. białko zwierzęce, które ma być o odpowiednich wartościach, zastępowane jest białkiem zwierzęcym, ale pochodzącym z serwatki, którą uzyskuje się jako produkt odpadowy z produkcji serów). Podkreśliła, że przeciętny konsument nie ma odpowiedniej wiedzy, żeby być świadomym, jak ważną rolę odgrywa nadzorowanie rynku od samego procesu produkcji.

Przewodniczący Komisji, p. Bogusław Wisowaty zapytał, czy IJHARS dysponuje narzędziami do karania osób, które wprowadzają do obrotu wyroby niespełniające wymagań określonych w przepisach.

Kierownik Wydziału Kontroli Wojewódzkiego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, p. Katarzyna Iwaniszczuk wyjaśniła, że IJHARS dysponuje ww. narzędziami i są to:
-nakaz zabezpieczenia rynku przed wprowadzeniem do obrotu produktów zafałszowanych lub niewłaściwej jakości,
-wydawanie decyzji zakazu wprowadzenia do obrotu zafałszowanego produktu.

Przewodniczący Komisji poprosił o informację, czy IJHARS nakłada kary na konkretne osoby, bo osobiście nie słyszał, że takie sytuacje mają miejsce. Zapytał, ile osób zostało ukaranych w bieżącym roku i poprosił o przykłady.

Kierownik Wydziału Kontroli Wojewódzkiego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, p. Katarzyna Iwaniszczuk odpowiedziała, że jeżeli chodzi o zafałszowanie żywności, wszystkie wydane decyzje nakładające kary lub zakazujące wprowadzenia do obrotu z tytułu wystąpienia nieprawidłowości zafałszowania, są publikowane na stronie Głównego Inspektoratu Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. Dodała, że na ww. stronie znajduje się zakładka, na której wskazani są przedsiębiorcy, którzy dokonują m.in. zafałszowań artykułów rolno-spożywczych.

Ponadto wyjaśniła, że minimalna kara za wprowadzenie do obrotu zafałszowanych produktów wynosi 1 tys. zł, a maksymalna wynosi do 10% przychodów danej firmy z poprzedniego roku. Podkreśliła, że proces poszukiwania i udowodnienia zafałszowań produktów jest trudną sprawą, ponieważ oszuści umiejętnie podrabiają różne produkty, dlatego bardzo ważną kwestią jest rozwój technik badawczych.

Kontynuując p. Katarzyna Iwaniszczuk wymieniła cele działań podejmowanych przez IJHARS, tj.:

- ochrona konsumentów,
- zabezpieczenie interesów ekonomicznych przedsiębiorców i konsumentów,
- zapobieganie wszelkim praktykom mogącym wprowadzić w błąd,
- umożliwienie dokonywania świadomego wyboru żywności,
- przeciwdziałanie nieuczciwej konkurencji,
- przeciwdziałanie wprowadzaniu do obrotu artykułów rolno-spożywczych o niewłaściwej jakości handlowej.

Poruszyła również kwestię jakości artykułów rolno-spożywczych w aspekcie zdrowotnym oraz w aspekcie ekonomicznym. Ponadto zwróciła uwagę, że wprowadzanie do obrotu fałszywej żywności staje się obecnie coraz bardziej intratnym zajęciem. Kolejno omówiła także zagadnienie dotyczące jakości handlowej.

W dalszej części wystąpienia p. Katarzyna Iwaniszczuk podkreśliła, że w procesie podejmowania decyzji o zakupie danego produktu bardzo istotna jest informacja umieszczona na opakowaniu, m.in. o składzie produktu, w szczególności o zawartości konserwantów.

Następnie przedstawiła zadania IJHARS wyjaśniając, że wszczęcie kontroli następuje z urzędu (planowane, doraźne) lub na wniosek (import, eksport, ocena jakości handlowej). Kolejno podała statystyki dotyczące liczby czynności kontrolno-oceniających przeprowadzonych w 2023 roku z uwzględnieniem kontroli, w których stwierdzono nieprawidłowości, a także liczby ocenianych w 2023 roku partii artykułów rolno-spożywczych z uwzględnieniem partii o niewłaściwej jakości handlowej.

Poprosiła również o zwrócenie uwagi, że w regionie Warmii i Mazur wzrasta znaczenie winnic i produkcji wina, co wiąże się m.in. ze zmianami klimatycznymi oraz tzw. globalnym ociepleniem. Dodała, że winnice powstają głównie w okolicach Lubawy i Kurzętnika.

Na zakończenie p. Katarzyna Iwaniszczuk podkreśliła, że obecnie IJHARS zintensyfikował działalność edukacyjno-informacyjną, która ma służyć m.in. lepszej rozpoznawalności Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz realizowanych zadań (żeby konsument wiedział, gdzie może się zwrócić). Ww. działalność obejmuje organizację własnych konferencji i szkoleń oraz udział w konferencjach i szkoleniach organizowanych przez inne instytucje, tworzenie e-learningów, wydawanie broszurek branżowych dla rolniczego handlu detalicznego, udział w targach i wydarzeniach kulturalnych, działalność edukacyjna wśród dzieci i młodzieży, wykłady dla studentów Wydziału Nauk o Żywności UWM, redagowanie strony internetowej i facebooka Wojewódzkiego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Olsztynie.

Przewodniczący Komisji podziękował za omówienie tematu i otworzył dyskusję. Stwierdził, że należałoby jeszcze szerzej rozpropagować wiedzę o funkcjonowaniu IJHARS oraz o istniejących możliwościach zgłoszenia przez konsumenta zauważonych nieprawidłowości w celu interwencji odpowiednich służb.

Następnie zapytał, czy środki finansowe z pobranych kar trafiają do budżetu IJHARS.

Kierownik Wydziału Kontroli Wojewódzkiego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, p. Katarzyna Iwaniszczuk poinformowała, że środki z nałożonych kar nie są przekazywane do budżetu IJHARS.

W dalszej kolejności głos zabrał Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa, p. Jarosław Sarnowski, który poinformował, że samorząd województwa jest ambasadorem wielu producentów tradycyjnej i ekologicznej żywności opartej na regionalnych oraz lokalnych zasobach surowców pochodzących z województwa warmińsko-mazurskiego. Wskazał, że współpraca z IJHARS dotyczy m.in. prac w Zespole opiniodawczo-doradczym ds. Sieci „Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury”, który opiniuje wnioski podmiotów ubiegających się o członkostwo w Sieci. Dodał również, że IJHARS jest zapraszany na konferencje organizowane przez samorząd województwa w celu informowania i uświadamiania społeczeństwa na temat jakości produktów rolno-spożywczych, przeciwdziałaniu zafałszowaniom żywności, a także innym nieprawidłowościom i nadużyciom, które godzą w interesy konsumentów oraz uczciwych producentów.

Kierownik Wydziału Kontroli Wojewódzkiego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, p. Katarzyna Iwaniszczuk zaznaczyła również, że IJHARS ma swój oddział w Ełku, więc działalność edukacyjna jest także realizowana poza Olsztynem (m.in. w szkołach gastronomicznych i szkołach rolniczych). Na zakończenie podziękowała za możliwość wystąpienia i przedstawienia działalności Wojewódzkiego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Olsztynie.

4. Zatwierdzenie Protokołu nr 4/2024 z 19 września 2024 r.

Przewodniczący Komisji zapytał, czy są uwagi do Protokołu Nr 4/2024 z 19 września 2024 r. W związku z brakiem uwag zarządził głosowanie.

Za pozytywnym przyjęciem ww. Protokołu głosowało 4 Członków Komisji, przeciw - 0, wstrzymało się - 0.

5. Sprawy różne.

Przewodniczący Komisji wspomniał, że na wrześniowym posiedzeniu Komisji poinformował o zdarzeniu, jakie miało miejsce na jednym z osiedli w Ełku, na którym pojawiło się chore zwierzę leśne. Dodał, że mieszkańcy zgłaszali ten fakt do Straży Miejskiej, ale nikt nie chciał im pomóc.

W związku z powyższym Przewodniczący Komisji podjął samodzielne działania i spowodował, że zwierzę zostało uśpione i wywiezione z powrotem do lasu. Na posiedzeniu Komisji zwrócił się do Dyrektora Departamentu Ochrony Środowiska, p. Bogdana Meiny o wytyczne oraz informację, kto odpowiada i ma obowiązek interwencji w przytoczonej sprawie.

Następnie Przewodniczący Komisji poinformował, że Dyrektor Departamentu Ochrony Środowiska, p. Bogdan Meina przygotował odpowiedź na ww. kwestię i poprosił o przedstawienie jej członkom Komisji.

Na wstępie Dyrektor Departamentu Ochrony Środowiska, p. Bogdan Meina zaznaczył, że analizie poddano przepisy prawa, na podstawie których można byłoby wskazać, kto ma obowiązek reagowania w omawianej sprawie. Podkreślił, że przepisy nie są do końca precyzyjne i jednoznacznie nie regulują postępowania z rannymi zwierzętami łownymi.

Następnie poinformował, że ustawa *Prawo łowieckie* zasadniczo nie reguluje postępowania z rannymi lub potrzebującymi pomocy zwierzętami łownymi (zwierzyną), jedynie art. 9 ust. 2 powyższej ustawy upoważnia starostę do wyrażenia zgody na przetrzymywanie zwierzyny na okres do 6 miesięcy, osobie, która weszła w jej posiadanie w wyniku wypadku lub innego uszkodzenia ciała zwierzyny, mając na uwadze potrzebę podjęcia koniecznej opieki i leczenia.

Dodał, że alternatywą dla tego rozwiązania jest przekazanie rannej zwierzyny do ośrodka rehabilitacji zwierząt. Następnie przedstawił wykaz ww. ośrodków w województwie warmińsko-mazurskim.

Przewodniczący Komisji poprosił o odpowiedź, kto ma obowiązek zająć się chorym zwierzęciem, które trafiło na zamieszkały teren.

Dyrektor Departamentu Ochrony Środowiska, p. Bogdan Meina wyjaśnił, że w pierwszej kolejności należy zawiadomić lekarza weterynarii, a z racji kompetencji, które są przypisane samorządom gminnym (tj. do zadań własnych gminy należą zadania w zakresie ochrony przyrody), można uznać, że do zadań gminy należy również udzielanie pomocy dzikim zwierzętom przebywającym na terenie gminy, w szczególności poprzez zorganizowanie akcji ratunkowych lub zapewnienie transportu zwierząt do ośrodków ich rehabilitacji. W związku z tym można wnioskować, że obowiązek interwencji ma wójt, burmistrz, prezydent miasta, ale ta kwestia nie jest jednoznacznie określona w przepisach prawa. Dodał również, że z definicji zwierzyna dzika jest własnością Skarbu Państwa.

W dalszej części dyskusji radny Marek Chyl podjął temat utworzenia parku narodowego na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Zaproponował, żeby na Komisji Rozwoju Obszarów Wiejskich, Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przedyskutować możliwość utworzenia parku narodowego na terenie/bazie Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej, a nie jak planuje Ministerstwo Klimatu i Środowiska, na terenie części obecnego Mazurskiego Parku Krajobrazowego, co ograniczyłoby działalność podmiotów zajmujących się m.in. turystyką.

Zwrócił również uwagę na względy bezpieczeństwa, ponieważ północna granica Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej pokrywa się z granicą polsko-rosyjską. Ponadto dodał, że należałoby zastanowić się nad stanowiskiem Sejmiku w tej sprawie.

Przewodniczący Komisji zapytał, kto wydaje decyzje o utworzeniu parku narodowego.

Dyrektor Departamentu Ochrony Środowiska, p. Bogdan Meina poinformował, że utworzenie parku narodowego następuje w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, a nadzór nad działalnością parków narodowych sprawuje minister właściwy do spraw środowiska.

Ponadto dodał, że Ministra Klimatu i Środowiska powołała doradcę, który otrzymał zadanie podjęcia prac nad utworzeniem parku narodowego w województwie warmińsko-mazurskim ze wskazaniem na Mazurski Park Narodowy.

Przewodniczący Komisji, p. Bogdan Wisowaty zasugerował, że Komisja Rozwoju Obszarów Wiejskich, Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, mogłaby głosować nad wnioskiem w sprawie utworzenia parku narodowego na terenie Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej, ale wcześniej należy rozważyć, czy powstanie parku narodowego byłoby szansą czy zagrożeniem dla rozwoju regionu.

Dyrektor Departamentu Ochrony Środowiska, p. Bogdan Meina zaproponował, żeby temat utworzenia parku narodowego w województwie warmińsko-mazurskim omówić na posiedzeniu Komisji, na które zostaliby zaproszeni m.in. wyznaczony Pełnomocnik przez Ministra Klimatu i Środowiska, przedstawiciel Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska oraz Regionalny Konserwator Przyrody. Dodał, że Departament Ochrony Środowiska opracuje informacje na temat regulacji prawnych dotyczących utworzenia parku narodowego.

Radny Marek Chyl poprosił dodatkowo Dyrektora Departamentu Ochrony Środowiska o przygotowanie mapy z zaznaczonymi granicami parków krajobrazowych oraz Obszarów Chronionego Krajobrazu. Ponadto zapytał, czy OChK, który został wcześniej utworzony przez wojewodę, musi być utrzymany przez samorząd województwa, czy można go zmienić (znieść) uchwałą Sejmiku.

W odpowiedzi Dyrektor Departamentu Ochrony Środowiska, p. Bogdan Meina wyjaśnił, że w Ustawie o ochronie przyrody jest zapis, który mówi, że likwidacja obszaru chronionego krajobrazu może nastąpić z powodu bezpowrotnej utraty wyróżniającego się krajobrazu, co jest trudne do udokumentowania. Ponadto poinformował, że nie można łączyć Obszarów Chronionego Krajobrazu i zazwyczaj stanowią one otuliny parków krajobrazowych.

W toku dyskusji zdecydowano, że temat dotyczący utworzenia parku narodowego w województwie warmińsko-mazurskim zostanie wpisany do Planu Pracy Komisji na 2025 rok (przewidywany termin procedowania: luty 2025 r.).

6. Zakończenie posiedzenia.

Po wyczerpaniu porządku obrad Przewodniczący Komisji podziękował członkom Komisji za udział w obradach. Następnie zamknął posiedzenie Komisji Rozwoju Obszarów Wiejskich, Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w dniu 14 listopada 2024 r.

Przewodniczący Komisji

Bogusław Wisowaty

Sporządziła:

Beata Kantolak